

UMUGERA WA KORONA – IBYO UKENEYE KUMENYA BYEREKERANYE N'UKO IBINTU BYIFASHE UBU MURI KENYA (UMUGERA WA KORONA- COVID-19)

1. Hari umuntu wari wagaragarwaho n'umugera wa Korona muri Kenya? Yego. Niba ukeka ko wowe cyangwa uwo mwegeranye yaba yarahuye n'umuntu wakoze urugendo mu bihugu byagaragawemo n'uwo mugera nibura mu minsi 14 ishize, bimenyeshe minisiteri y'ubuzima ukoresheje izi nomero 0800721316 (ku buntu); 0732353535; 0748592558.

2. Umugera wa Korona wandura gute? Umugera wa Korona wandura uva ku muntu ujya ku wundi binyuze mu ducandwe dutaruka umuntu arimo gukorora. Kubera iyo mpamvu, kuba ku ntera ya metero nibura imwe n'undi muntu no kwirinda kuramukanya mu ntoki byafasha kwirinda kwandura umugera wa Korona.

3. Wakora iki kugira ngo wirinde kuwandura cyangwa kuwanduza abandi ?

- ✓ Kugabanya ku buryo bushoboka amateraniro y'abantu
- ✓ Gufata umuco wo gukaraba intoki buri gihe ukoresheje isabuni n'amazi atemba
- ✓ Gupfuka umunwa n'amazuru ukoresheje agatambaro k'isuku cyangwa umuswari igihe ukorora cyangwa witsamura.

4. Nabwirwa n'iki ko nanduye umugera wa Korona? Ibimenyetso rusange by'ubwandumu iby'ubuhumekero, guhinda umuriro, inkorora, guhumekera hejuru no kudahumeka neza. Umenye kandi ko iyo bikomeye, ubwandumu bushobora gutera umusonga, uruhurirane rw'indwara z'ubuhumekero mu gihe gito, impyiko zinanirwa gukora neza ndetse bikaba byavamo no gupfa.

5. Nakora iki mu gihe nkeka ko mfite kimwe muri ibyo bimenyetso? Ugaragaje kimwe mu bimenyetso twavuze haruguru, irinde guhura n'abandi, hamagara kuri 0800721316 (ku buntu) kandi ugume mu rugo kugeza igihe uherewe andi mabwiriza.

6. Ese muri iki gihe nshobora gukora urugendo hanze ya Kenya? UNHCR ntiyaguhanura gukora urugendo urwo ari rwo rwose hanze y'igihugu.

Karaba mu ntoki

Karaba mu ntoki
ukoreshheje isabune
n'amazi atemba igihe
intoki zawe ziboneka ko
zanduye.

Igihe intoki zitagaragara
zisukure kenshi
ukoreshheje ukoreshheje
arukoro isukura
intoki cyangwa isabuni n'
amazi.

Irinde kandi urinde n'abandi
uburwayi

Karaba mu ntoki

- Nyuma yo gukorora cyangwa kwitsamura
- igihe wita ku murwayi
- mbere, mu gihe na nyuma yo gutegura ibiryo
- mbere yo kurya
- umaze gukoresha umusarani
- igihe intoki zigaragara ko zanduye
- umaze gukora ku matungo cyangwa ku myanda yayo

Rinda abandi uburwayi

Igihe ukorora cyangwa
witsamura ipfuke umunwa
n'amazuru ukunjre Inkokora
cyangwa ukoreshheje
agatambaro K'isuku

Jugunya ako kanya ako gatambaro
wakoreshheje ahagenewe guta
imyanda hapfundikiye

Sukura mu ntoki ukoreshheje
arukoro isukura intoki
cyangwa isabuni n' amazi
umaze gukorora cyangwa
kwitsamura ndetse n'igihe
wita ku murwayi.

Rinda abandi uburwayi

Irinde kwegerana n'abandi
ighe ufite inkorora cyangwa
uhinda umuriro

Irinde guciragura mu
ruhame

Igihe uhinda umuriro, ukorora
kandi udahumeka neza ihutire
gushaka ubufasha bwa muganga
kandi usobanurire umuvuzi
ingendo Uheruka gukora.